

**Czyste powietrze – ogólnopolski program dopłat do wymiany starych pieców
oraz docieplenia domów jednorodzinnych – wersja obowiązująca od
03.01.2023 r.**

Cel programu polega na ograniczeniu emisji szkodliwych substancji do atmosfery, powstających na skutek ogrzewania domów jednorodzinnych z wykorzystaniem przestarzałych źródeł ciepła oraz niskiej jakości paliwa.

Założeniem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem stosowanym do osiągnięcia celu jest dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania, beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania oraz beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania.

Dofinansowanie w swoim zakresie obejmuje wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy oraz przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku.

Planowany okres wdrażania programu Czyste Powietrze przewidziany jest na lata 2018-2029, przy czym:

1. zobowiązania podejmowane będą do 31.12.2027 r.,
2. środki wydatkowane będą przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej do 30.09.2029 r.

Nabór wniosków prowadzony jest w trybie ciągłym.

Nazwa kosztu	Maksymalna intensywność dofinansowania		
	Podstawowy poziom dotacji –	Podwyższony poziom dotacji	Najwyższy poziom dotacji
Stolarka okienna	40%	70%	100%
Stolarka drzwiowa	40%	70%	100%
Bramy garażowe	40%	70%	100%

Nazwa kosztu	Maksymalna intensywność dofinansowania (procent % faktycznych poniesionych kosztów) / Maksymalna kwota dotacji (zł)		
	Podstawowy poziom dotacji	Podwyższony poziom dotacji	Najwyższy poziom dotacji
Audyt energetyczny	100% / 1 200 zł	100% / 1 200 zł	100% / 1 200 zł

Podatek od towarów i usług (VAT) jest kosztem niekwalifikowanym.

Beneficjenci uprawnieni do podstawowego poziomu dofinansowania

Beneficjentem uprawnionym do podstawowego poziomu dofinansowania jest osoba fizyczna będąca właścicielem/współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą o dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 135 000 zł:

- stanowiącym podstawę obliczenia podatku, wykazany w ostatnio złożonym zeznaniu podatkowym zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- ustalonym:
 - zgodnie z wartościami określonymi w załączniku do obwieszczenia ministra właściwego do spraw rodziny w sprawie wysokości dochodu za dany rok z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, obowiązującego na dzień złożenia wniosku oraz
 - na podstawie dokumentów potwierdzających wysokość uzyskanego dochodu, zawierających informacje o wysokości przychodu i stawce podatku lub wysokości opłaconego podatku dochodowego w roku wskazanym w powyższym obwieszczeniu ministra;
- z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego, przyjmując, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód roczny w wysokości dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy o podatku rolnym, obowiązującego na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie;
- niepodlegającym opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i mieszczącym się pod względem rodzaju w katalogu zawartym w art. 3 lit. c) ustawy o świadczeniach rodzinnych, osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia wniosku o dofinansowanie, wykazany w odpowiednim dokumencie.

W przypadku uzyskiwania dochodów z różnych źródeł określonych powyżej, dochody sumują się, przy czym suma ta nie może przekroczyć kwoty 135 000 zł.

Dofinansowanie udzielane jest w formie:

- 1) dotacji,
- 2) dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego.

W ramach podstawowego poziomu dofinansowania przewidziane są trzy warianty wspieranych przedsięwzięć oraz maksymalne kwoty udzielanych dotacji

Wariant 1

- Zakres przedsięwzięcia obejmuje demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz zakup i montaż pompy ciepła typu powietrze-woda albo gruntowej pompy ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu.
- Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):

- demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub cwu (w tym kolektorów słonecznych),
- zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej,
- zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż),
- dokumentacja dotycząca powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy.

Maksymalna kwota udzielanej dotacji wynosi:

1. w przypadku, gdy przedsięwzięcie **nie obejmuje** mikroinstalacji fotowoltaicznej:
 - bez kompleksowej termomodernizacji – 35 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
 - z kompleksową termomodernizacją – 60 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
2. w przypadku, gdy przedsięwzięcie **obejmuje** mikroinstalację fotowoltaiczną:
 - bez kompleksowej termomodernizacji – 41 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
 - z kompleksową termomodernizacją – 66 000 zł (+ audyt 1 200 zł).

Wariant 2

- Zakres przedsięwzięcia obejmuje demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz:
 - zakup i montaż innego źródła ciepła niż wymienione w wariantcie 1 do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu albo
 - zakup i montaż kotłowni gazowej w rozumieniu Załącznika 2 do Programu.
- Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
 - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub cwu (w tym kolektorów słonecznych, pompy ciepła wyłącznie do cwu),
 - zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej,
 - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
 - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż),
 - wykonanie dokumentacji dotyczącej powyższego zakresu: audytu energetycznego, dokumentacji projektowej, ekspertyz.

Maksymalna kwota udzielonej dotacji wynosi:

1. w przypadku, gdy przedsięwzięcie **nie obejmuje** mikroinstalacji fotowoltaicznej:
 - bez kompleksowej termomodernizacji – 25 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
 - z kompleksową termomodernizacją – 50 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
2. w przypadku, gdy przedsięwzięcie **obejmuje** mikroinstalację fotowoltaiczną:
 - bez kompleksowej termomodernizacji – 31 000 zł (+ audyt 1 200 zł),

- z kompleksową termomodernizacją – 56 000 zł (+ audyt 1 200 zł).

Wariant 3

- Zakres przedsięwzięcia nie obejmuje wymiany źródeł ciepła na paliwo stałe na nowe źródło ciepła, a obejmuje (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
 - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
 - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż),
 - wykonanie dokumentacji dotyczącej powyższego zakresu: audytu energetycznego, dokumentacji projektowej, ekspertyz.

Maksymalna kwota udzielonej dotacji wynosi:

1. w przypadku, gdy przedsięwzięcie **nie obejmuje** mikroinstalacji fotowoltaicznej:
 - bez kompleksowej termomodernizacji – 13 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
 - z kompleksową termomodernizacją – 33 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
2. w przypadku, gdy przedsięwzięcie **obejmuje** mikroinstalację fotowoltaiczną – nie dotyczy.

Beneficjenci uprawnieni do podwyższonego poziomu dofinansowania

Beneficjentem uprawnionym do podwyższonego poziomu dofinansowania jest osoba fizyczna, która łącznie spełnia następujące warunki:

- jest właścicielem/współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą,
- przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty:
 - a) 1894 zł w gospodarstwie wieloosobowym,
 - b) 2651 zł w gospodarstwie jednoosobowym.
- W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przez beneficjenta, roczny przychód z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód wskazany w zaświadczeniu, nie może przekroczyć czterdziestokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującym w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie.

Dofinansowanie udzielane jest w formie::

- 1) dotacji,
- 2) pożyczki dla gmin, jako uzupełniające finansowanie dla Beneficjentów,
- 3) dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego,

4) dotacji z prefinansowaniem.

W ramach podwyższonego poziomu dofinansowania przewidziane są dwa warianty wspieranych przedsięwzięć oraz maksymalne kwoty udzielanych dotacji

Wariant 1

- Zakres przedsięwzięcia obejmuje demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz:
 - zakup i montaż pompy ciepła na paliwo typu powietrze-woda albo
 - zakup i montaż gruntowej pompy ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu,
- Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
 - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub cwu (w tym kolektorów słonecznych),
 - zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej,
 - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
 - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż),
 - dokumentacja dotycząca powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy.

Maksymalna kwota udzielonej dotacji wynosi:

- 1) w przypadku, gdy przedsięwzięcie nie obejmuje mikroinstalacji fotowoltaicznej:
 - bez kompleksowej termomodernizacji – 50 000 zł (+ audyt 1 200 zł)
 - z kompleksową termomodernizacją – 90 000 zł (+ audyt 1 200 zł)
- 2) w przypadku, gdy przedsięwzięcie obejmuje mikroinstalację fotowoltaiczną:
 - bez kompleksowej termomodernizacji – 59 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
 - z kompleksową termomodernizacją – 99 000 zł (+ audyt 1 200 zł).

Wariant 2

- Zakres przedsięwzięcia obejmuje demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz:
 - zakup i montaż innego źródła ciepła niż wymienione w wariantcie 1 do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu albo
 - zakup i montaż kotłowni gazowej w rozumieniu załącznika 2a do Programu,
- Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
 - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub cwu (w tym kolektorów słonecznych, pompy ciepła wyłącznie do cwu),
 - zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej,

- zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
- zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, bram garażowych (zawiera również demontaż),
- dokumentacja dotycząca powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektów, ekspertyzy.

Maksymalna kwota udzielonej dotacji wynosi:

- 3) w przypadku, gdy przedsięwzięcie nie obejmuje mikroinstalacji fotowoltaicznej:
 - bez kompleksowej termomodernizacji – 32 000 zł (+ audyt 1 200 zł)
 - z kompleksową termomodernizacją – 72 000 zł (+ audyt 1 200 zł)
- 4) w przypadku, gdy przedsięwzięcie obejmuje mikroinstalację fotowoltaiczną:
 - bez kompleksowej termomodernizacji – 41 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
 - z kompleksową termomodernizacją – 81 000 zł (+ audyt 1 200 zł).

Wariant 3

- Zakres przedsięwzięcia nie obejmuje wymiany źródła ciepła na paliwo stałe na nowe źródło ciepła, a obejmuje (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
 - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
 - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, drzwi/bram garażowych (zawiera również demontaż),
 - wykonanie dokumentacji dotyczącej powyższego zakresu: audytu energetycznego, dokumentacji projektowej, ekspertyz.

Maksymalna kwota udzielonej dotacji wynosi:

- 1) w przypadku, gdy przedsięwzięcie nie obejmuje mikroinstalacji fotowoltaicznej:
 - a) bez kompleksowej termomodernizacji – 25 000 zł (+ audyt 1 200 zł)
 - b) z kompleksową termomodernizacją – 48 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
- 2) w przypadku, gdy przedsięwzięcie obejmuje mikroinstalację fotowoltaiczną – nie dotyczy.

Beneficjenci uprawnieni do najwyższego poziomu dofinansowania

Beneficjentem uprawnionym do najwyższego poziomu dofinansowania jest osoba fizyczna, która łącznie spełnia następujące warunki:

- jest właścicielem/współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą;
- przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty:
 - a) 1 090 zł w gospodarstwie wieloosobowym,

b) 1 526 zł w gospodarstwie jednoosobowym,

lub ma ustalone prawo do otrzymywania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, potwierdzone w zaświadczeniu wydanym na wniosek Beneficjenta przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, zawierającym wskazanie rodzaju zasiłku oraz okresu, na który został przyznany. Zasiłek musi przysługiwać w każdym z kolejnych 6 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia oraz co najmniej do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.

- W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przez beneficjenta, który przedstawił zaświadczenie o przeciętnym miesięcznym dochodzie na jednego członka jego gospodarstwa domowego, roczny przychód z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód, nie może przekroczyć dwudziestokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującym w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie.

Dofinansowanie udzielane jest w formie::

- 1) dotacji,
- 2) pożyczki dla gmin, jako uzupełniające dofinansowanie dla Beneficjentów,
- 3) dotacji z prefinansowaniem.

W ramach najwyższego poziomu dofinansowania przewidziane są dwa warianty wspieranych przedsięwzięć oraz maksymalne kwoty udzielanych dotacji

Wariant 1

- Zakres przedsięwzięcia obejmuje demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz:
 - zakup i montaż pompy ciepła typu powietrze-woda albo
 - zakup i montaż gruntowej pompy ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu.
- Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
 - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub cwu (w tym kolektorów słonecznych),
 - zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej,
 - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
 - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, bram garażowych (zawiera również demontaż),
 - dokumentacja dotycząca powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy.

Maksymalna kwota udzielanej dotacji wynosi:

1. w przypadku, gdy przedsięwzięcie nie obejmuje mikroinstalacji fotowoltaicznej:
 - a) bez kompleksowej termomodernizacji – 70 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
 - b) z kompleksową termomodernizacją – 120 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
2. w przypadku, gdy przedsięwzięcie obejmuje mikroinstalację fotowoltaiczną:
 - a) bez kompleksowej termomodernizacji – 79 000 zł (+ audyt 1 200 zł)
 - b) z kompleksową termomodernizacją – 135 000 zł (+ audyt 1 200 zł).

Wariant 2

- Zakres przedsięwzięcia obejmuje demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe oraz:
 - zakup i montaż innego źródła niż wymienione w wariantcie 1 do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu albo
 - zakup i montaż kotłowni gazowej w rozumieniu załącznika 2b do Programu.
- Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
 - demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania lub cwu (w tym kolektorów słonecznych, pompy ciepła wyłącznie do cwu),
 - zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej,
 - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
 - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, bram garażowych (zawiera również demontaż),
 - dokumentacja dotycząca powyższego zakresu: audyt energetyczny, dokumentacja projektowa, ekspertyzy.

Maksymalna kwota udzielanej dotacji wynosi:

3. w przypadku, gdy przedsięwzięcie nie obejmuje mikroinstalacji fotowoltaicznej:
 - c) bez kompleksowej termomodernizacji – 50 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
 - d) z kompleksową termomodernizacją – 100 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
4. w przypadku, gdy przedsięwzięcie obejmuje mikroinstalację fotowoltaiczną:
 - c) bez kompleksowej termomodernizacji – 59 000 zł (+ audyt 1 200 zł)
 - d) z kompleksową termomodernizacją – 115 000 zł (+ audyt 1 200 zł).

Wariant 3

- Zakres przedsięwzięcia nie obejmuje wymiany źródeł ciepła na paliwo stałe na nowe źródło ciepła, a obejmuje (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):
 - zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła,
 - zakup i montaż ocieplenia przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych, bram garażowych (zawiera również demontaż),
 - wykonanie dokumentacji dotyczącej powyższego zakresu: audytu energetycznego, dokumentacji projektowej, ekspertyz.

Maksymalna kwota udzielanej dotacji wynosi:

1. w przypadku, gdy przedsięwzięcie nie obejmuje mikroinstalacji fotowoltaicznej:
 - a) bez kompleksowej termomodernizacji – 40 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
 - b) z kompleksową termomodernizacją – 70 000 zł (+ audyt 1 200 zł),
2. w przypadku, gdy przedsięwzięcie obejmuje mikroinstalację fotowoltaiczną – nie dotyczy.

W ramach programu udzielane są następujące formy dofinansowania**1. Dotacja**

Dotacje przyznawane są przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na terenie województwa objętego ich działaniem. Wnioskodawca ubiegający się o przyznanie dofinansowania składa wniosek do właściwego wfośigw ze względu na lokalizację budynku lub lokalu objętego wnioskiem.

Dotacja wypłata jest w całości lub w maksymalnie trzech częściach (w maksymalnie pięciu częściach dla Beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania) na podstawie złożonego przez Beneficjenta wniosku o płatność, złożonego wraz z dokumentami wskazanymi w umowie o dofinansowanie, potwierdzającymi zrealizowanie przedsięwzięcia w całości lub części. Przekazanie środka nastąpi na rachunek bankowy wykonawcy albo sprzedawcy lub na rachunek bankowy Beneficjenta w terminie 30 dni od daty wpływu do wfośigw kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku o płatność wraz z wymaganymi dokumentami.

2. Dotacja na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego

Dotacje na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego przyznawane są przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na terenie województwa objętego ich działaniem. Wnioskodawca ubiegający się o przyznanie dofinansowania składa wniosek w banku, który przystąpił do Programu.

Kwota kapitału kredytu udzielonego na przedsięwzięcie objęte wnioskiem musi być wyższa, niż kwota wnioskowanej dotacji na to przedsięwzięcie.

Warunkiem otrzymania dofinansowania w ramach programu Czyste Powietrze jest wypłata Beneficjentowi przez bank kredytu z przeznaczeniem wyłącznie na cele zgodne z Programem, w tym, co najmniej w 95% na pokrycie kosztów kwalifikowanych przewidzianych w warunkach Programu oraz wykorzystanie udzielonego kredytu zgodnie z jego przeznaczeniem.

Wypłata dotacji przez wfośigw uwarunkowana jest złożeniem przez Beneficjenta poprawnie wypełnionego i kompletnego wniosku o płatność wraz z dokumentami wskazanymi w umowie o dofinansowanie, potwierdzającymi zrealizowanie w całości przedsięwzięcia. Wypłata środków nastąpi, w terminie 30 dni od daty złożenia wniosku, na rachunek bankowy określony w umowie o dofinansowanie prowadzony przez bank.

*Dofinansowanie jest udzielane dla budynku mieszkalnego jednorodzinne, jeżeli dla tego budynku lub nieruchomości gruntowej, na której posadowiono ten budynek została założona księga wieczysta.

Lista banków udzielających kredyt objęty dofinansowanie w ramach Programu:

- 1) Alior Bank S.A. (od 6 lipca 2021 r.)
- 2) Bank Ochrony Środowiska S.A. (od 6 lipca 2021 r.)
- 3) BNP Paribas Bank Polska S.A. (od 27.09.2021 r.)
- 4) Credit Agricole Bank Polska S.A. (od 26.10.2021 r.)
- 5) Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. (od 16.12.2021 r.) oraz Banki Spółdzielcze z Grupy BPS:
 - 5.1. Bank Spółdzielczy w Kolbuszowej,
 - 5.2. Bank Spółdzielczy Ostrowi Mazowieckiej,
 - 5.3. Bank Spółdzielczy w Szczytnie,
 - 5.4. Morąsko-Zalewski Bank Spółdzielczy,
 - 5.5. Bank Spółdzielczy w Limanowej,
 - 5.6. Bank Spółdzielczy w Jastrzębiu Zdroju,
 - 5.7. Bank Spółdzielczy w Namysłowie,
 - 5.8. Bank Spółdzielczy w Otwocku,
 - 5.9. Bank Spółdzielczy w Sokołowie Małopolskim,
 - 5.10. Nadsański Bank Spółdzielczy,
 - 5.11. Nadwiślański Bank Spółdzielczy w Solcu-Zdroju,
 - 5.12. Bank Spółdzielczy w Ciechanowcu,
 - 5.13. Bank Spółdzielczy w Suchej Beskidzkiej,
 - 5.14. Bank Spółdzielczy w Rykach,
 - 5.15. Powiślański Bank Spółdzielczy w Kwidzynie,
 - 5.16. Bank Spółdzielczy w Pieńsku,
 - 5.17. Bank Spółdzielczy w Słomnikach,
 - 5.18. Łużycki Bank Spółdzielczy w Lubaniu,
 - 5.19. Bank Spółdzielczy Rzemiosła w Radomiu,
 - 5.20. Bank Spółdzielczy w Łąncucie,
 - 5.21. Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Lubelskim,
 - 5.22. Bank Spółdzielczy w Skierniewicach,
 - 5.23. Bank Spółdzielczy w Poddebicach,
 - 5.24. Bank Spółdzielczy w Zawadzkiem,
 - 5.25. Bank Spółdzielczy w Aleksandrowie Łódzkim,
 - 5.26. Vistula Bank Spółdzielczy,
 - 5.27. Wschodni Bank Spółdzielczy w Chełmie,
 - 5.28. Bank Spółdzielczy w Brodnicy,
- 6) SGB-Bank S.A. wraz z Bankami Spółdzielczymi SGB (od 19.01.2022 r.):
 - 6.1. Kujawsko-Dobrzyński Bank Spółdzielczy,
 - 6.2. Bank Spółdzielczy w Strzelnie,
 - 6.3. Bank Spółdzielczy w Wieleniu,
 - 6.4. Bank Spółdzielczy w Radziejowie,
 - 6.5. Bank Spółdzielczy w Piotrkowie Kujawskim,
 - 6.6. Bank Spółdzielczy w Przysusze,
 - 6.7. Pałucki Bank Spółdzielczy w Wągrowcu,
 - 6.8. Bank Spółdzielczy w Lipnie,
 - 6.9. Bank Spółdzielczy w Gnieźnie,
 - 6.10. Bank Spółdzielczy w Grodzisku Wielkopolskim,
 - 6.11. Bank Spółdzielczy w Raciążu,

- 6.12. Bank Spółdzielczy w Człuchowie,
 - 6.13. Rejonowy Bank Spółdzielczy w Lututowie,
 - 6.14. Nicolaus Bank Spółdzielczy w Toruniu,
 - 6.15. Bank Spółdzielczy w Nakle nad Notecią,
 - 6.16. Bank Spółdzielczy w Lubrańcu,
 - 6.17. Bank Spółdzielczy w Kobierzycach,
- 7) Santander Consumer Bank S.A. (od 27.04.2022 r.).

3. Dotacja w formie pożyczki dla gmin

Pożyczka dla gminy udzielana jest ze środków udostępnionych przez NFOŚiGW dla wfośigw albo ze środków wfośigw, z przeznaczeniem na dofinansowanie dla Beneficjentów. Warunki proponowane Beneficjentom nie mogą być mniej korzystne, niż te, które w ramach pożyczki otrzymała gmina.

Prawa i obowiązki gminy zostaną szczegółowo określony w umowie zawieranej pomiędzy gminą a wfośigw.

*Lista gmin, które zawarły porozumienia w sprawie realizacji Programu publikowane są na stronach internetowych poszczególnych wfośigw.

4. Dotacja z prefinansowaniem

Dotacja udzielana jest w formie wypłaty przez wfośigw przyznanej Beneficjentowi w całości lub części dotacji na rachunek bankowy wykonawcy.

Dotacje z prefinansowaniem przyznawane są przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na terenie województwa objętego ich działaniem.

Warunkami przyznania dofinansowania i wypłaty zaliczki jest przedłożenie wraz z wnioskiem o dotację zaświadczenia niezbędnego w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej oraz zawartej z wykonawcą umowy na realizację danego zakresu przedsięwzięcia. (W ramach programu możliwe jest zawarcie maksymalnie 3 umów pomiędzy wnioskodawcą a wykonawcami.)

Wypłacanie zaliczki może nastąpić maksymalnie w wysokości 50% przyznanej dotacji przypadającej na dany zakres przedsięwzięcia realizowanego na podstawie zawartej umowy z wykonawcą. Warunkiem jest, by suma wszystkich wypłaconych zaliczek nie przekroczyła progu 50% maksymalnej kwoty dotacji, wynikającej z wniosku o dofinansowanie.

Zaliczka zostanie wypłacona bezpośrednio na rachunek bankowy wykonawcy w terminie 14 dni od daty zawarcia umowy o dofinansowanie, jednak nie wcześniej niż 14 dni przed datą rozpoczęcia realizacji przedmiotu umowy Beneficjenta z wykonawcą.

Pozostała kwota dofinansowania przypadająca na dany zakres przedsięwzięcia zawarty w danej umowie z wykonawcą zostanie wypłacona bezpośrednio na rachunek wykonawcy, po zrealizowaniu przez niego objętego umową zakresu prac oraz złożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność.

Dotacja wypłacona zostanie maksymalnie w trzech częściach na podstawie złożonego przez Beneficjenta wniosku o płatność wraz z dokumentami wskazanymi w umowie o dofinansowanie, potwierdzającymi zrealizowanie przedsięwzięcia w całości lub części. Przekazanie środków nastąpi na rachunek bankowy wykonawczy lub Beneficjenta w terminie 30 dni od daty wpływu do wfośigw kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku o płatność wraz z wymaganymi dokumentami.

Beneficjent będzie mógł skorzystać z udostępnionego wzoru umowy z wykonawcą. W przypadku nieskorzystania z ww. wzoru, umowy o innej treści uzgodnionej pomiędzy Beneficjentem a wykonawcą nie mogą stać w sprzeczności z wymogami Programu.

Warunkiem jest, by Wykonawca działał na rynku usług budowlanych, remontowych lub montażowych co najmniej 1 rok albo posiadał doświadczenie w realizacji co najmniej pięciu inwestycji dla Beneficjentów w programie priorytetowym „Czyste Powietrze”.

Ogólne warunki przyznania i wypłaty dofinansowań

- Dofinansowanie w ramach Programu może być udzielone na zakup lub montaż jednego źródła ciepła do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu albo kilku urządzeń stale zainstalowanych w budynku lub lokalu mieszkalnym tworzących system ogrzewania elektrycznego.
- Dofinansowanie nie może zostać udzielone na przedsięwzięcia, dla których Wnioskodawca ubiega się o dotację w kwocie poniżej 3 tysięcy złotych, z wyłączeniem przedsięwzięć, w zakresie których realizowany jest zakup i montaż źródła ciepła.
- Dofinansowanie nie może zostać udzielone na przedsięwzięcia realizowane w budynkach wykorzystywanych sezonowo lub w budynkach gospodarczych.
- Dofinansowania nie udziela się na zakup i montaż kotła na paliwo stałe w budynku lub lokalu mieszkalnym, w przypadku gdy został on podłączony do sieci dystrybucji gazu.
- Dofinansowanie nie jest wypłacane, jeżeli Beneficjent zbył przed wypłatą dotacji budynek lub lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem.
- Dotacja w odniesieniu do budynku mieszkalnego jednorodzinnego, w którym wydzielono lokale mieszkalne, przysługuje osobno na każdy lokal.
- W przypadku gdy w budynku albo lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji:
 1. wysokość dofinansowania jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej, z uwzględnieniem sezonowego charakteru tej działalności,
 2. na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% budynku/lokalu mieszkalnego, z uwzględnieniem sezonowego charakteru tej działalności, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.
- Dofinansowanie może być udzielone, w przypadku gdy budynek lub lokal mieszkalny, w którym ma być realizowane przedsięwzięcie, wyposażony jest w inne źródła ciepła, niż na paliwo stałe albo w źródła ciepła na paliwo stałe, spełniające wymagania minimum 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5, wyłącznie na zakres wskazany w opcji 3.
- Dofinansowanie może być udzielone na wymianę źródła ciepła, jeżeli mimo posiadania w budynku lub lokalu mieszkalnym kotła gazowego, wykorzystywane jest nieefektywne źródło ciepła, jeżeli ilość pobieranego paliwa gazowego w sieci dystrybucji gazu (obliczona na podstawie średniej z ostatnich 3 lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o dotację lub z całego okresy, w przypadku okresu mniejszego) w budynku lub lokalu mieszkalnym nie przekroczyła 5 600 kWh/rok.
- W przypadku wymienianego źródła ciepła na paliwo stałe, źródło to musi zostać trwale wyłączone z użytku oraz udokumentowane potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku,

którym może być imienny dokument zełomowania, karta przekazania odpadu albo formularz przyjęcia odpadów metali.

- Dofinansowanie udzielane jest pod warunkiem zobowiązania się Beneficjenta, że po zakończeniu przedsięwzięcia, w budynku, w którym było ono realizowane:
 1. nie zostanie zainstalowane oraz użytkowane źródło ciepła na paliwo stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5,
 2. wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia, wykorzystywane do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej, będą spełniać docelowe wymagania obowiązujące na terenie budynku lub lokalu mieszkalnego, w którym zrealizowane zostało przedsięwzięcie, aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych.
- Na przedsięwzięcia realizowane w budynkach, na budowę których po 31 grudnia 2013 r.:
 1. został złożony wniosek o pozwolenie na budowę lub odrębny wniosek o zatwierdzenie projektu budowlanego,
 2. zostało dokonane zgłoszenie budowy lub wykonania robót budowlanych w przypadku, gdy nie jest wymagane uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę, nie udziela się dofinansowania na zakres kosztów kwalifikowanych wskazany w tabeli 3 Załącznika 2 do Programu, tj. ocieplenie przegród budowlanych, stolarka okienna i drzwiowa.
- Przeprowadzenie audytu energetycznego oraz wykonanie ekspertyzy ornitologicznej i chiropterologicznej nie jest obowiązkowe do uzyskania dofinansowania na realizację przedsięwzięcia. Przeprowadzenie audytu jest obowiązkowe w przypadku dotacji na przedsięwzięcie z kompleksową termomodernizacją.
- W przypadku skorzystania przez Beneficjenta z możliwości przeprowadzenia audytu, warunkiem jest, by wynikający zakres prac został w pełni zrealizowany w ramach złożonego wniosku o dofinansowanie.
- Dotacja do przedsięwzięcia z kompleksową termomodernizacją budynku/lokalu mieszkalnego należąca jest po spełnieniu łącznie następujących warunków:
 1. Został przeprowadzony audyt energetyczny budynku/lokalu mieszkalnego i został złożony wraz z wnioskiem o płatność Dokument podsumowujący audyt energetyczny budynku sporządzony na obowiązującym w ramach Programu wzorze.
 2. Osiągnięto co najmniej jeden wskaźnik kompleksowej termomodernizacji:
 - a) zmniejszenie zapotrzebowania na energię użytkową do 80 kWh/(m²*rok) lub
 - b) zmniejszenie zapotrzebowania na energię użytkową o minimum 40%;
 3. Zrealizowany został w całości wariant z audytu energetycznego gwarantujący osiągnięcie co najmniej jednego ze wskaźników określonych w pkt 2, nie później, niż do dnia zakończenia realizacji przedsięwzięcia.

Kryteria wyboru przedsięwzięć:

- **Formalne:**
 1. złożenie kompletnego i prawidłowo podpisanego wniosku,
 2. złożenie wniosku w określonym terminie,
 3. złożenie wniosku na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie,
 4. spełnienie przez Wnioskodawcę wymogów katalogu Beneficjentów,
 5. wskazanie celu i rodzaju przedsięwzięcia zgodnego z Programem,
 6. wskazanie okresu realizacji przedsięwzięcia zgodnego z Programem,

7. wnioskowanie o dofinansowanie zgodnie z formą i intensywnością przewidzianą w Programie.

• **Merytoryczne:**

1. koszty kwalifikowane są zgodne z Programem,
2. wszystkie źródła ciepła na paliwo stałe, niespełniające wymagań min. 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5 zostaną wymienione lub zlikwidowane, a po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w budynku lub lokalu mieszkalnym wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowywania ciepłej wody użytkowej, będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych, Kominki wykorzystywane na cele rekreacyjne będą spełniać również wymagania ekoprojektu,
3. w budynku lub lokalu mieszkalnym nieobejmującym wymiany ciepła, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, zostało zamontowane źródło ciepła inne niż na paliwo stałe lub źródło ciepła na paliwo stałe spełniające wymagania minimum 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5,
4. w przypadku gdy budynek/lokal mieszkalny jest podłączony do sieci dystrybucji gazu i Wnioskodawca wnioskuje o kocioł na paliwo stałe, zastosowany zostanie kocioł na biomasę drzewną o obniżonej emisyjności cząstek stałych o wartości $\leq 20 \text{ mg/m}^3$.

- **Niespełnienie któregokolwiek z kryteriów formalnych lub merytorycznych powoduje odrzucenie wniosku.**

Postanowienia dodatkowe

- Wnioski o dofinansowanie rozpatrywane są przez wfośigw:
 - 1) w terminie do 30 dni od dnia wpływu do wfośigw wniosku o dotację,
 - 2) w terminie do 14 dni od dnia wpływu do wfośigw wniosku o dotację na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego,
 - 3) w terminie do 14 dni od dnia wpływu do wfośigw wniosku o dotację z prefinansowaniem.- z zastrzeżeniem, że szczegółowy sposób postępowania z wnioskiem określa właściwy regulamin naboru,
- Dofinansowane udzielane będą każdemu spełniającemu warunki Programu Wnioskodawcy, do momentu wyczerpania budżetu przewidzianego w Programie.
- NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne od daty złożenia wniosku o dofinansowanie, w trakcie realizacji oraz w okresie trwałości.
- Okres trwałości wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia.
Podczas trwania okresu trwałości Beneficjent nie może:
 - 1) zmienić przeznaczenia budynku lub lokalu mieszkalnego na inny,
 - 2) zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia,
 - 3) zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków Programu i wymagań technicznych.

- W ramach Programu nie udziela się pomocy publicznej.
- Na jeden budynek lub lokal mieszkalny może zostać udzielona i wypłacona dotacja na podstawie maksymalnie dwóch wniosków o dofinansowanie. Dotacja do przedsięwzięcia z kompleksową termomodernizacją może być udzielona i wypłacona na dany budynek/lokal mieszkalny wyłącznie w ramach jednego wniosku o dofinansowanie.
- Wyboru Wykonawców realizujących przedsięwzięcie dokonuje na własne ryzyko Beneficjent.

Wnioski o dofinansowanie można składać:

- 1. przez Internet,**
- 2. w urzędzie,**
- 3. za pośrednictwem banku.**

Wnioski o dofinansowanie przez **Internet** lub **w urzędzie** należy składać do wfośigw obejmującego swoim działaniem teren województwa, w którym zlokalizowany jest budynek/lokal mieszkalny.

Formularz wniosku wraz z załącznikami oraz instrukcją jego wypełnienia dostępne są w Portalu Beneficjenta tj. aplikacji internetowej znajdującej się na stronach internetowych wfośigw oraz w serwisie gov.pl.

Wnioskodawca składający wniosek poprzez Portal Beneficjenta uzyskuje możliwość pobrania elektronicznej postaci formularza wniosku po dokonaniu rejestracji konta w portalu. Następnie wypełniony wniosek należy przesłać za pomocą Portalu Beneficjenta do właściwego wfośigw, a także dostarczyć wydrukowaną wersję wniosku opatrzoną podpisem wraz z załącznikami do właściwego wfośigw.

Wnioskodawca przesyłający wniosek poprzez serwis gov.pl wypełnia go na stronie wskazane w serwisie oraz składa kwalifikowany podpis elektroniczny albo podpisem zaufanym, a następnie za pośrednictwem serwisu przesyła go właściwemu wfośigw na wyznaczoną skrzynkę podawczą ePUAP. Załączniki należy dołączyć do wniosku w formie elektronicznej.

Złożenie wniosku w formie dotacji z prefinansowaniem możliwe jest wyłącznie za pośrednictwem serwisu GWD z możliwością podpisania wniosku elektronicznie profilem zaufanym, a w przypadku braku podpisu, możliwe jest wydrukowanie formularza wniosku, ręczne podpisanie i przesłanie go pocztą lub przekazania za pośrednictwem punktu informacyjno-konsultacyjnego w gminie.

Dopuszczalne jest również złożenie wniosku wraz z załącznikami w formie papierowej.

Wnioski o dofinansowanie **za pośrednictwem banku** należy składać w oddziale banku, który przystąpił do programu „Czyste Powietrze”. Procedura obejmuje złożenie wniosku o Kredyt Czyste Powietrze, a następnie po jego przyznaniu złożenie wniosku o dotację z programu Czyste Powietrze. Bank po udzieleniu pozytywnej decyzji kredytowej lub warunkowej umowie kredytowej, złoży w imieniu Wnioskodawcy wniosek o dotację do właściwego terytorialnie wfośigw, a następnie wypłaci kredyt.

Wnioskodawca ma w tym przypadku 18 miesięcy na zrealizowanie inwestycji oraz złożenie do wfośigw wniosku o jej rozliczenie. Po pozytywnej weryfikacji wniosku wfośigw wypłaci dofinansowanie na rachunek udzielonego kredytu.

Łączenie dotacji w ramach programu Czyste Powietrze z ulgą termomodernizacyjną

Dotacje w ramach programu Czyste Powietrze można łączyć z termomodernizacyjną ulgą podatkową. Korzyści uzyskane w ramach obu mechanizmów finansowych wzajemnie się uzupełniają.

Z ulgi termomodernizacyjnej skorzystać mogą podatnicy, których dochody opodatkowane są zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych według **skali podatkowej** lub **jednolitej 19% stawki podatku** oraz **opłacający ryczałt od przychodów ewidencjonowanych** zgodnie z ustawą o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

W przypadku uzyskania korzyści łącznie z oby mechanizmów:

- odliczeniu w ramach ulgi nie podlegają wydatki sfinansowane lub dofinansowane z dotacji lub zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie ze środków publicznych, a jedynie ta ich część, która nie została dofinansowana.
- W przypadku gdy, po wcześniejszym dokonaniu odliczeń wydatków w ramach ulgi termomodernizacyjnej, Beneficjent otrzymał zwrot odliczonych wydatków w formie dotacji, jest zobowiązany zgodnie z przepisami podatkowymi doliczyć odpowiednio kwoty poprzednio odliczone od dochodu za rok podatkowy, w którym otrzymał ten zwrot.

Sankcje za naruszenie warunków Programu oraz zastrzeżenia prawne:

- 1) Za naruszenie warunków Programu przewiduje się następujące sankcje:
 - a) **karne** wynikają bezpośrednio z przepisów prawa karnego, w tym przede wszystkim z Kodeksu karnego, ale również Kodeksu karnego skarbowego, w szczególności art. 297 KK (np. złożenie podrobionego, przerobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu albo złożenie nierzetelnego, pisemnego oświadczenia), art. 286 KK (oszustwo), art. 270a (posługiwanie się podrobioną lub przerobioną fakturą);
 - b) **cywilnoprawne** wynikają z zawartej umowy o dofinansowanie z Beneficjentem. Główną sankcją jest zwrot środków wraz z odsetkami w przypadkach opisanych w umowie o dofinansowanie. Dodatkową sankcją może być odpowiedzialność odszkodowawcza, o ile Beneficjent przystępując do Programu (składając wniosek, zawierając lub realizując umowę) spowoduje szkodę po stronie NFOŚiGW lub WFOŚiGW. Odpowiedzialność określona jest do wysokości szkody.
- 2) Zastrzeżenie prawne Wyboru wykonawcy (ów) realizującego (ych) usługi, dostawy lub roboty budowlane w ramach przedsięwzięcia, podlegającego dofinansowaniu z programu, Beneficjent dokonuje na własne ryzyko. Wykonawców i wfośigw nie łączy żadna umowa lub zobowiązania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umów związanych z realizacją przedsięwzięcia, zawieranych przez Beneficjentów z wykonawcami.

Beneficjent, który otrzymał dofinansowanie w ramach programu Stop Smog, może ubiegać się o dofinansowanie w zakresie, w jakim nie otrzymał dotacji z programu Stop Smog.